

حماسه ساز حماس

«قول و قرار برای آتش‌بس را فراموش کنید» این واکنش یکی از چهره‌های سیاسی دنیا برای ترور رهبر جنبش حماس خطاب به سران اسرائیلی بود، مردی که به نوشته روزنامه نیویورک تایمز «یک بازیگر کلیدی در مذاکرات برای توقف جنگ در غزه بوده»، آخرین صفحه عمر مبارزاتی رهبر سیاسی جنبش حماس که اسرائیل سال‌ها برای آن میان برداشتنش نقشه کشیده بود در تهران ورق خورد، رهبر ۶۲ ساله‌ای که روز سه‌شنبه برای یک سفر تشریفاتی و دیپلماتیک وارد تهران شده بود تا یکی از میهمانان ویژه مراسم تحلیف نهمین رئیس‌جمهور ایران باشد، نیمه شب ۱۰ مرداد به شهادت رسید. آخرین تصویری که از رهبر ارشد حماس در رسانه‌های دنیا منتشر شد، حضورش در تهران و دیدار با رهبر معظم جمهوری اسلامی و بعد از آن ایستادن در میان چهره‌های سیاسی ایران و برخی کشورهای دیگر بود، خیلی‌ها این رفت و آمدها را نشان از اعتماد هنیه به فضای امنیتی و سیاسی ایران می‌دانستند که او بعد از انتصابش به سمت دبیرکل سیاسی حماس ۱۵،۱۰ پاری را به ایران سفر کرده بود و آنجا را امن می‌دانست. وعده به شهادت رساندنش مدت‌ها پیش از حمله ۷ اکتبر از سوی اسرائیلی‌ها داده شده بود، بعد از عملیات طوفان الاقصی نیز او و چند نفر از فرماندهان ارشد حماس نام‌شان در میان لیست ترورهای صهیونیست‌ها جای گرفته بود.

هر چند برنامه‌ریزی ترورهای سیاسی رهبران حماس سال‌هاست از زمان تأسیس حماس در سال ۱۹۸۷ تاکنون در دستور کار رژیم صهیونیستی قرار دارد، از ترور یحیی عیاش با انفجار موبایلش گرفته تا ترور خالد مشعل در سال ۱۹۹۷ با تزریق سم در اردن، احمد یاسین را هم پس از خروج از مسجد به شهادت رساندند.

یادگار بزرگان حماس

عبدالعزیز رنتیسی نیز اوایل ۲۰۰۴ با هم با شلیک موشک از بالگرد به شهادت رسید. عدنان غول «مغز متفکر» بمب‌سازی و راکت‌های «قسام» نیز در حمله هوایی در سال ۲۰۰۴ شهید شد. نزار ریان نیز با دو زن و هفت بچه‌اش در بمباران اردوگاه آوارگان جالبیا در سال ۲۰۰۹ به شهادت رسید، و در نهایت صالح عازوری، معاون اسماعیل هنیه هفت ماه پیش در بیروت در حمله پهپادی به شهادت رسید. تا این بار نوبت به رهبر سیاسی جنبش حماس رسید.

ترورهایی که اگر چه با هدف توقف فعالیت‌های مبارزاتی اهالی فلسطین و حذف چهره‌های کلیدی و مؤثر جنبش حماس کلید زده شد، اما آنچه تا امروز دنیا از فلسطین می‌بیند ادامه راه مقاومت و مبارزه است، چه بزرگان این جنبش در میان سربازان باشند چه نباشند، مقاومت بر این باور است که اگر «بزرگی می‌رود بزرگی دیگر جایش را می‌گیرد». این جمله را هنیه در آخرین دیدارش با رهبر معظم انقلاب اسلامی در تهران بر زبان آورد. او که ۳۳ مه ۱۹۶۳ پس از آواره شدن والدینش از عسقلان در جریان نکت ۱۹۴۸ در اردوگاه آوارگان السیاطی غزه به دنیا آمد. فارغ‌التحصیل رشته ادبیات عرب از دانشگاه اسلامی غزه بود، پس از آن دکترایش را سال ۲۰۰۹ از همان دانشگاه کسب کرد.

هنیه در طول تحصیلات دانشگاهی خود به عنوان یکی از اعضای فعال شورای صنفی دانشجویی ظاهر شد. به دنبال آزادی شیخ احمد یاسین از زندان اسرائیل، ریاست دفتر او را بر عهده گرفت. حضورش در بین چهره‌های تأثیرگذار حماس اقتدر برای مقامات اسرائیلی گران تمام شد که برای اولین بار و اندکی پس از وقوع انتفاضه فلسطین در سال ۱۹۸۷، او را دستگیر و راهی زندان کردند، دو سال بعد به اتهام عضویت در جنبش حماس وارد زندان اسرائیل شد و سه سال را در بازداشت بود تا به منطقه مرج‌الظههور در جنوب لبنان تبعید شد.

مأموریت: حذف و ترور هنیه

حوالی ۲۰۰۳، زمانی که رژیم اشغالگر اسرائیل در پی عملیات شهادت طلبانه گردان‌های القسام به گروهی از رهبران مقاومت حمله هوایی کرد، او به همراه شیخ احمد یاسین جان سالم به در بردند و چند ثانیه قبل از حمله هوایی اسرائیل از ساختمانی در شهر غزه به سختی فرار کردند.

هنیه یک سال بعد پس از امضای اولین پیمان اسلو به غزه بازگشت و به دنبال شهادت عبدالعزیز الرنتیسی، در سال ۲۰۰۴ به عنوان رهبر جنبش غزه انتخاب شد. دسامبر ۲۰۰۵، در دومین انتخابات پارلمانی فلسطین وارد مجلس شد، آن هم در رأس فهرست «تغییر و اصلاح» و با اکثریت آرا، سال ۲۰۰۶ نام هنیه برای نخست‌وزیری مطرح شد و چند روز بعد رسماً به مقام نخست‌وزیری رسید. هرچند اسم و رسم هنیه همان سال که به نخست‌وزیری رسید بر سر زبان‌ها افتاد. هنیه آن سال و بعد از انتخاب اعضای دولتش تأکید کرد که فلسطینی‌ها حاق دارند به مبارزه خود برای استقلال ادامه دهند و می‌خواهد با میانجی‌های بین‌المللی برای حل مناقشه گفت‌وگو کند. او گفته بود: «دولت ما از هیچ تلاشی برای رسیدن به صلح عادلانه در منطقه، پایان دادن به اشغال و بازستاندن حقوق (فلسطینی‌ها) دریغ نخواهد کرد». قبول این واقعیت که حماس نقشی کلیدی و مؤثر در بین گروه‌های مبارز فلسطینی دارد و قرار است برای رژیم صهیونیستی چوب لای چرخ باشد سخت بود، که به تشکیلات خودگردان فشار آورد و حمایت‌های مالی غرب را قطع کرد، این اتفاق تنش میان تشکیلات خودگردان فلسطین و حماس را زیاد کرد.

مرد شماره یک حماس

زمانی که گردان‌های قسام کنترل امنیتی نوار غزه را به دست گرفتند محمود عباس، اسماعیل هنیه را از سمت خود برکنار کرد. این تصمیم از نظر حماس غیرقابل قبول و فاقد وجهت قانونی بود. هنیه در آن زمان گفت که دولت او به انجام وظایفش ادامه خواهد داد و «مسئولیت‌های ملی خود در قبال مردم فلسطین را رها نخواهد کرد».

سال ۲۰۰۶ بود که محاصره غزه از سوی صهیونیست‌ها شروع شد، به دنبال این اتفاق هنیه در یک نشست خبری گفت: «این محاصره نباید اراده ما را بشکند و نباید این درگیری را به درگیری داخلی فلسطین تبدیل کند و این درگیری باید علیه

طرف‌هایی باشد که محاصره مردم فلسطین را تحمیل کردند.» او همچنین در ژانویه ۲۰۱۰، در مقدمه یک کتاب نوشت: محاصره نوار غزه از سوی نیروهای صهیونیستی مظهر استعمار جدید برای وابسته کردن ملت‌هاست. او به عنوان رهبری حماس در غزه، توانست آزادی بیش از هزار اسیر فلسطینی را در ازای گیلعاد شالیت، سرباز اسیر اسرائیلی تضمین کند؛ اتفاقی که از دید بسیاری از کارشناسان و از سوی افکار عمومی فلسطین «موفقیت‌آمیز» تلقی شد.

هنیه سال ۲۰۱۴ از سمت خود استعفا داد تا باب جدیدی را برای تشکیل دولت وحدت با فتح باز کند. البته او همچنان در غزه باقی ماند، ششم ماه مه ۲۰۱۷ شورای حماس هنیه را به جای خالد مشعل، به ریاست دفتر سیاسی این گروه انتخاب کرد و این شروع رهبری اسماعیل هنیه برای مبارزه علیه اشغالگری رژیم صهیونیستی با عنوان رهبر حماس بود.

طوفان هنیه علیه اسرائیل

از آن زمان هنیه از میانه لیست ترور، به صدر لیست آمد و بیشتر هدف حذف صهیونیست‌ها قرار گرفت، او حتی چند ماه بعد زمانی که خبر رسید قرار است دونالد ترامپ رئیس‌جمهور سابق ایالات متحده در مراسم به رسمیت شناختن اورشلیم به عنوان پایتخت اسرائیل راهی اراضی اشغالی شود، خواستار یک «انتفاضه» دیگر برای مبارزه با اسرائیل شد. یک سال بعد از ماجرا در ۳ ژانویه ۲۰۱۸، آمریکا رسماً اسماعیل هنیه را به عنوان «تروریست» معرفی کرد. دسامبر ۲۰۱۹ شرایط امنیتی و سیاسی غزه و صلاحیت‌های حماس ایجاب کرد برای حفظ سلامت و امنیت رهبر این جنبش، هنیه باید خاک غزه را ترک کند، در نتیجه او نوار غزه را ترک و زندگی در ترکیه و قطر را آغاز کرد. با این تصمیم، توانایی او برای نمایندگی حماس در خارج از محاصره غزه بیشتر شد. مدتی از سکونت اضطراری او و همراهانش در قطر گذشته بود که تصمیم گرفتند سفرهای دیپلماتیک را کلید بزنند، از اسرائیل خبر رسید می‌توانند هر جا بروند بجز تهران، اما ژانویه ۲۰۲۰، و به دنبال شهادت حاج قاسم سلیمانی در خاک عراق، هنیه راهی تهران شد و شهید سلیمانی را «شهید القدس» نامید. دو سال بعد در انتخابات مجدد جنبش حماس، اسماعیل هنیه به عنوان رهبر این جنبش انتخاب شد، تا موعد انتقام سخت فلسطینی‌ها رسید، هفتم اکتبر ۲۰۲۳، آن روز ویدیویی در دنیا منتشر شد که اعضای حماس را در حال تماشای هر آنچه در روز هفت اکتبر گذشته است، نشان می‌داد که او و همراهانش نماز «شکر» خواندند؛ نماز شکر که البته از دید اسرائیلی‌ها دور نماند و نوشتند: دو سال آرامش فریب بود، این مردان هیچ گاه لباس جهاد را رها نمی‌کنند!

با طولانی شدن جنگ اسرائیل علیه غزه بعد از عملیات طوفان الاقصی، بسیاری از چهره‌های حماس و مقاومت یکی هنیه را تنها گذاشتند، صالح العاروری در قلب بیروت ترور شد؛ حتی سه پسرش (حازم، امیر و محمد) و نوه‌هایش هم ۲۲ فروردین ۱۴۰۳ در قلب اردوگاه السیاطی در شهر غزه ترور شدند و حتی خواهرش هم رفت.

او مانند وعده‌ای که خدا داده است، خیلی‌ها بر این باورند بعد از ترور نافرجام سال ۲۰۰۳، به دلیل مواضع، موقعیت و حضور در رسانه‌ها محبوبیت زیادی در میان مردم حماس به دست آورد، محبوبیتی که ۱۰ مرداد ۱۴۰۳ حماس باقی ماند.

- وعده به شهادت رساندنش
- مدت‌ها پیش از حمله ۷ اکتبر از سوی اسرائیلی‌ها داده شده بود، بعد از عملیات طوفان الاقصی نیز او و چند نفر از فرماندهان ارشد حماس نامشان در میان لیست ترورهای صهیونیست‌ها جای گرفته بود